

Dosarul nr. 3r-349/21

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, E. Palanciuc, A. Minciuna

DECIZIE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Fedosii Cavcaliuc,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Fedosii
Cavcaliuc împotriva Consiliului orașenesc Sîngera cu privire la anularea actului
administrativ,

împotriva încheierii din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Fedosii Cavcaliuc,

constată:

La data de 26 aprilie 2021 Fedosii Cavcaliuc a depus acțiune în contencios
administrativ împotriva Consiliului orașenesc Sîngera, prin care a solicitat anularea
deciziei Consiliului orașenesc Sîngera nr. 1/3 din 02 martie 2021 „Cu privire la
rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și
repartizarea mijloacelor disponibile formate la 01 ianuarie 2021”.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că potrivit art. 10¹ alin. (2) din
Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 proiectele
actelor normative ale autorităților administrației publice locale se fac publice, în
vederea consultării, cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de ziua aprobării actului.

Reclamantul a indicat că nu au avut loc consultări publice înaintea adoptării
deciziei nr. 1/3 din 02 martie 2021 cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor
bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile formate la
01 ianuarie 2021.

În conformitate cu art. 5 din Legea privind transparența în procesul decizional
nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008, transparența în procesul decizional se bazează
pe următoarele principii: d) informarea, în modul stabilit, a cetățenilor, a asociațiilor
constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate despre inițierea elaborării
deciziilor și despre consultarea publică pe marginea proiectelor de decizii respective;

b) asigurarea de posibilități egale pentru participarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate la procesul decizional.

La data de 16 martie 2021 în adresa Consiliului orășenesc Sîngera a depus o cerere prealabilă, care nu a fost examinată în termenul stabilit și nu i-a fost oferit nici un răspuns.

Prin încheierea din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Fedosii Cavcaliuc împotriva Consiliului orășenesc Sîngera cu privire la anularea deciziei Consiliului orășenesc Sîngera nr. 1/3 din 02 martie 2021 cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile la 01 ianuarie 2021, în baza art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. (f.d. 33-36)

La data de 05 august 2021 Fedosii Cavcaliuc a declarat recurs împotriva încheierii din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu transmiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 90)

În motivarea recursului recurentul a menționat că concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind încălcate normele de drept material și de drept procedural.

Recurentul a indicat că art. 17 din Codul administrativ prevede că drept vătămat este orice drept sau liberate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitatea administrativă. Prin emiterea ilegală a actului administrativ Consiliul or. Sîngera i-a încălcat dreptul de a fi consultat în probleme de interes local, de a participa la administrarea treburilor publice de interes local, de a fi administrat în condiții de legalitate și de protecție a proprietății publice. Din aceste considerente consideră ca fiind eronată concluzia instanței de fond precum că cerințele privind anularea actului administrativ defavorabil nu poate constitui obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ.

De asemenea, recurentul a indicat că prin actul judecătoresc al instanței de fond din 05 iulie 2021 i se încalcă dreptul său de succes la justiție, drept garantat de legislația Republicii Moldova, precum și de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 05 iulie 2021, fiind expediată participanților la proces cu scrisoare de însoțire (f.d. 37), însă dovada notificării la materialele cauzei nu este.

Astfel, recursul motivat depus la 05 august 2021 de către Fedosii Cavcaliuc se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Astfel, din actele cauzei rezultă că Fedosii Cavcaliuc a depus acțiune de control normativ, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului orășenesc Sîngera nr. 1/3 din 02 martie 2021 „Cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile formate la 01 ianuarie 2021”.

Prin încheierea din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Fedosii Cavcaliuc împotriva Consiliului orășenesc Sîngera cu privire la anularea deciziei Consiliului orășenesc Sîngera nr. 1/3 din 02 martie 2021 cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile la 01 ianuarie 2021, în baza art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Din conținutul recursului, depus de către Fedosii Cavcaliuc, rezultă că nu este de acord cu încheierea din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, indicând că s-a admis încălcarea dreptului de acces liber la justiție, dreptul la apărare, a principiului orality și nemijlocirii, contradictorialității, fiind privat de dreptul la un proces echitabil, a examinării cererii într-un termen rezonabil, iar prin soluția dată instanța a ignorat examinarea subiectului și obiectului acțiunii de importanță majoră particulară dar și extinsă, lipsind de dreptul de a-și apăra drepturile vătămăte.

Analizând argumentele recursului precum și argumentele indicate în încheierea de inadmisibilitate a acțiunii de control normativ instanța de recurs constată că prima instanță corect a interpretat normele de drept material și procedural pertinente speței, pronunțând o soluție justă și întemeiată.

În favoarea concluziei date se menționează următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În continuare, conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alineatul (2) al aceluiași articol stipulează la lit. e) că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

În sensul art. 17 din Codul administrativ drept vătămăte este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate

administrativă.

Articolul 20 din Codul administrativ dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 12 din Codul administrativ un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Implicit speței, instanța de recurs atestă că Fedosii Cavcaliuc a menționat în cererea de recurs că prin emiterea actului administrativ, decizia nr. 1/3 din 02 martie 2021 cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile la 01 ianuarie 2021, i s-a încălcat dreptul de fi consultat în probleme de interes public local, de a participa la administrarea bunurilor publice de interes local.

Conform art. 14 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. Alin. (2) lit. n) indică că pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local aprobă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local.

Articolul nr. 27 alin. (1) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16 octombrie 2003 alocațiile repartizate, prin decizia autorității reprezentative și deliberative, din fondul de rezervă specificat la art. 19 din prezenta lege se includ în programele respective de cheltuieli în baza dispoziției administratorului de buget. (2) Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale, repartizate prin alte acte normative decât legea bugetului de stat, se includ în bugetul local în baza dispoziției administratorului de buget.

Instanța de recurs reține că Consiliul or. Sîngera prin emiterea deciziei nr. 1/3 din 02 martie 2021 a dispus rectificarea cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 în sumă de 4 678 001 lei din contul soldului mijloacelor disponibile, formate la 01.01.2021, conform anexei nr. 2, drept realizat în limitele normelor legale indicate supra.

În asemenea circumstanțe, Fedosii Cavcaliuc n-a justificat prin acțiunea înaintată, că prin adoptarea deciziei Consiliului or. Sîngera nr. 1/3 din 02 martie 2021 cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile la 01 ianuarie 2021 s-a adus

atingere drepturilor sale în sensul art. 17 din Codul administrativ, ori autoritatea publică a emis actul administrativ normativ prin realizarea unui interes public în vederea rectificării veniturilor și cheltuielilor bugetului, iar legea expres prevede regula sesizării instanței de către orice persoană care revindecă încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Drept urmare, ținând cont de normele legale notate, instanța de fond corect a stabilit că nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate a acțiunii conform Codului administrativ, ori din acțiunea de control normativ și solicitările lui Fedosii Cavcaliuc nu rezultă încălcarea prin actul administrativ normativ sau prin activitatea administrativă a unui drept al său prin prisma Codului administrativ.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii instanței de fond.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de către Fedosii Cavcaliuc.

Se menține încheierea din 05 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Fedosii Cavcaliuc împotriva Consiliului orașenesc Sîngera, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului orașenesc Sîngera nr. 1/3 din 02 martie 2021 „Cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2021 și repartizarea mijloacelor disponibile formate la 01 ianuarie 2021”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh